

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 10ης Απριλίου 2002 *

Στην υπόθεση T-209/00,

Frank Lamberts, κάτοικος Linkebeek (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από τον δικηγόρο
É. Boigelot, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

ενάγων,

κατά

Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, εκπροσωπούμενου από τον J. Sant'Anna, με τόπο
επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

εναγομένου,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αποκατάστασης της υλικής ζημίας και της ηθικής
βλάβης που διατείνεται ότι υπέστη ο ενάγων λόγω του τρόπου εξετάσεως της
καταγγελίας του από τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Jaeger, Πρόεδρο, K. Lenaerts και J. Azizi, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 6ης Δεκεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το νομικό πλαίσιο

1 Σύμφωνα με το άρθρο 21, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, κάθε πολίτης της Ένωσης δύναται να απευθύνεται στον Διαμεσολαβητή που θεσμοθετείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 195.

2 Το άρθρο 195 ΕΚ προβλέπει τα εξής:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ορίζει διαμεσολαβητή, ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος να παραλαμβάνει τις καταγγελίες όλων των πολιτών της Ένωσης ή των φυσικών ή νομικών προσώπων που κατοικούν ή έχουν την καταστατική τους έδρα σε

κράτος μέλος, σχετικά με περιπτώσεις κακής διοίκησης στα πλαίσια της δράσης των κοινοτικών οργάνων ή οργανισμών, με εξαίρεση το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών τους καθηκόντων.

Στα πλαίσια των καθηκόντων του, ο διαμεσολαβητής διεξάγει τις έρευνες που κρίνει δικαιολογημένες είτε με δική του πρωτοβουλία είτε βάσει των καταγγελιών που του έχουν υποβληθεί απευθείας ή μέσω μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκτός εάν για τα καταγγελλόμενα γεγονότα έχει ή είχε κινηθεί δικαστική διαδικασία. Εάν ο διαμεσολαβητής διαπιστώσει περίπτωση κακής διοίκησης, υποβάλλει το θέμα στο οικείο όργανο, το οποίο διαθέτει προθεσμία τριών μηνών για να εκθέσει τη γνώμη του στον διαμεσολαβητή. Ο διαμεσολαβητής διαβιβάζει εν συνεχεία έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και προς το οικείο όργανο. Ο καταγγέλλων ενημερώνεται για το αποτέλεσμα των ερευνών αυτών.

Ο διαμεσολαβητής συντάσσει ετήσια έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα των ερευνών του.»

- 3 Στις 9 Μαρτίου του 1994, το Κοινοβούλιο εξέδωσε, σύμφωνα με το άρθρο 195, παράγραφος 4, ΕΚ, την απόφαση 94/262/ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ, σχετικά με το καθεστώς και τους γενικούς όρους ασκήσεως των καθηκόντων του Διαμεσολαβητή (ΕΕ L 113, σ. 15).
- 4 Κατά το άρθρο 14 της αποφάσεως 94/262, ο Διαμεσολαβητής εξουσιοδοτείται να θεσπίσει τις εκτελεστικές διατάξεις της αποφάσεως αυτής.
- 5 Από την ετήσια έκθεση που συνέταξε ο Διαμεσολαβητής για το έτος 1997 (ΕΕ 1998, C 380, σ. 1) προκύπτει ότι αυτός θέσπισε, στις 16 Οκτωβρίου 1997 και σύμφωνα με το άρθρο 14 της αποφάσεως 94/262, εκτελεστικές διατάξεις οι οποίες άρχισαν να

ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 1998 (στο εξής: εκτελεστικές διατάξεις). Το κείμενο των διατάξεων αυτών δημοσιεύθηκε, σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ιστοσελίδα του Διαμεσολαβητή στο Διαδίκτυο.

- 6 Η διαδικασία εξετάσεως καταγγελίας απευθυνόμενης στον Διαμεσολαβητή διέπεται επομένως από το άρθρο 195, παράγραφος 1, ΕΚ, την απόφαση 94/262 και τις εκτελεστικές διατάξεις.

- 7 Από τους ανωτέρω κανόνες προκύπτει κατ' ουσίαν ότι, όταν υποβάλλεται στον Διαμεσολαβητή καταγγελία σχετικά με περίπτωση κακοδιοικήσεως στα πλαίσια της δράσεως των κοινοτικών οργάνων ή οργανισμών, αυτός διεξάγει συναφώς έρευνες εκτός εάν, για τους αναφερόμενους στους κανόνες αυτούς λόγους, η καταγγελία αυτή είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, ιδίως όταν ο Διαμεσολαβητής δεν ευρίσκει επαρκή στοιχεία που να δικαιολογούν τη διεξαγωγή ερευνών (άρθρο 2, παράγραφοι 4, 7 και 8, της αποφάσεως 94/262, άρθρα 3 και 4, παράγραφοι 1 και 2, των εκτελεστικών διατάξεων).

- 8 Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 5, της αποφάσεως 94/262, «ο Διαμεσολαβητής μπορεί να συμβουλεύσει τον καταγγέλλοντα να απευθυνθεί σε άλλη αρχή» (υπόδειξη η οποία επαναλαμβάνεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, των εκτελεστικών διατάξεων). Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 6, της αποφάσεως 94/262, οι υποβαλλόμενες στον Διαμεσολαβητή καταγγελίες δεν διακόπτουν τις προθεσμίες όσον αφορά την άσκηση δικαστικής ή διοικητικής προσφυγής.

- 9 Ο Διαμεσολαβητής ενημερώνει τον καταγγέλλοντα σχετικά με τη συνέχεια που δίδεται στην καταγγελία του (άρθρο 2, παράγραφος 9, της αποφάσεως 94/262 και άρθρα 3, παράγραφος 2, και 4, παράγραφοι 2 και 3, των εκτελεστικών διατάξεων).

- 10 Για την αποσαφήνιση κάθε ενδεχόμενης περιπτώσεως κακής διοικήσεως, ο Διαμεσολαβητής διεξάγει τις έρευνες που κρίνει δικαιολογημένες είτε με δική του πρωτοβουλία είτε βάσει των καταγγελιών που του έχουν υποβληθεί (άρθρο 195, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ και άρθρο 3, παράγραφος 1, της αποφάσεως 94/262).
- 11 Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της αποφάσεως 94/262, ο Διαμεσολαβητής ενημερώνει σχετικά με τις έρευνές του το οικείο κοινοτικό όργανο ή οργανισμό, «που μπορεί να απευθύνει στον διαμεσολαβητή κάθε χρήσιμη παρατήρηση». Κατά την παράγραφο 2 της διατάξεως αυτής, τα κοινοτικά όργανα και οργανισμοί υποχρεούνται να παρέχουν στον Διαμεσολαβητή τις πληροφορίες που τους ζητεί. Το άρθρο 4, παράγραφοι 3 και 4, των εκτελεστικών διατάξεων προβλέπει, όσον αφορά αυτό το στάδιο της διαδικασίας, ότι ο Διαμεσολαβητής

«διαβιβάζει στο οικείο κοινοτικό όργανο αντίγραφο της καταγγελίας και του ζητεί να διατυπώσει συναφώς την άποψή του εντός ορισμένης προθεσμίας, η οποία δεν υπερβαίνει κανονικά τους τρεις μήνες. Στο απευθυνόμενο στο οικείο κοινοτικό όργανο αίτημα είναι δυνατόν να επισημαίνονται ορισμένες πλευρές της καταγγελίας ή ορισμένα ειδικά σημεία, στα οποία θα πρέπει να αναφέρεται η γνώμη που καλείται να διατυπώσει το κοινοτικό όργανο. Ο Διαμεσολαβητής διαβιβάζει τη γνώμη του οικείου οργάνου στον πολίτη, εκτός αν κρίνει ότι η διαβίβαση αυτή δεν είναι σκόπιμη σε μια ειδική περίπτωση. Ο πολίτης έχει τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις στον Διαμεσολαβητή εντός ορισμένης προθεσμίας, η οποία δεν υπερβαίνει κανονικά τον ένα μήνα».

- 12 Αφού εξετάσει τη γνώμη του οικείου κοινοτικού οργάνου ή οργανισμού και τις παρατηρήσεις που διατύπωσε ενδεχομένως ο ενδιαφερόμενος πολίτης, ο Διαμεσολαβητής μπορεί είτε να θέσει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη απόφαση είτε να εξακολουθήσει τις έρευνές του. Ενημερώνει σχετικά τον ενδιαφερόμενο πολίτη (άρθρο 4, παράγραφος 5, των εκτελεστικών διατάξεων).
- 13 Όταν ο Διαμεσολαβητής διαπιστώνει ότι συντρέχει περίπτωση κακής διοικήσεως στα πλαίσια της δράσεως ενός κοινοτικού οργάνου ή οργανισμού, αναζητεί, «[σ]το μέτρο του δυνατού [...], από κοινού με το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο ή οργανισμό, λύση ικανή να εξαλείψει [την περίπτωση κακής διοικήσεως] και να ικανοποιήσει τον καταγγέλλοντα» (άρθρο 3, παράγραφος 5, της αποφάσεως 94/262).

- 14 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, των εκτελεστικών διατάξεων προβλέπει συναφώς, υπό τον τίτλο «Συναινετική λύση», ότι ο Διαμεσολαβητής «συνεργάζεται στο μέτρο του δυνατού με το οικείο κοινοτικό όργανο για την εξεύρεση συναινετικής λύσεως, με την οποία εξαλείφεται η περίπτωση κακής διοικήσεως και παρέχεται ικανοποίηση στον πολίτη». Αν η συνεργασία αυτή καταλήξει σε αποτέλεσμα, ο Διαμεσολαβητής θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη απόφαση και ενημερώνει σχετικά τον ενδιαφερόμενο πολίτη και το οικείο κοινοτικό όργανο. Απεναντίας, σύμφωνα με την παράγραφο 3 της διατάξεως αυτής, «αν ο Διαμεσολαβητής εκτιμά ότι δεν είναι δυνατή η εξεύρεση συναινετικής λύσεως ή ότι η αναζήτηση συναινετικής λύσεως δεν κατέληξε σε αποτέλεσμα, θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία είναι δυνατό να περιλαμβάνει επικριτικά σχόλια, ή συντάσσει έκθεση περιλαμβανούσα σχέδια συστάσεων».
- 15 Όσον αφορά τη δυνατότητα διατυπώσεως «επικριτικών σχολίων» κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως, το άρθρο 7, παράγραφος 1, των εκτελεστικών διατάξεων προβλέπει ότι ο Διαμεσολαβητής διατυπώνει επικριτικά σχόλια αν εκτιμά «ότι δεν είναι πλέον δυνατό για το οικείο κοινοτικό όργανο να θεραπεύσει την περίπτωση κακής διοικήσεως» και «ότι η περίπτωση κακής διοικήσεως δεν έχει γενικές επιπτώσεις».

Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

- 16 Έχοντας εργασθεί, από το 1991, στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαδοχικά ως αποσπασμένος υπάλληλος κράτους μέλους, ως έκτακτος υπάλληλος και ως επικουρικός υπάλληλος, ο ενάγων συμμετέσχε σε εσωτερικό διαγωνισμό για τη μονιμοποίηση εκτάκτων υπαλλήλων της κατηγορίας Α. Με έγγραφο της 23ης Μαρτίου 1998, ενημερώθηκε ότι είχε επιτύχει στις γραπτές δοκιμασίες και κλήθηκε να υποβληθεί στην προφορική δοκιμασία στις 27 Απριλίου 1998. Το έγγραφο αυτό περιλάμβανε την ακόλουθη επισήμανση:

«Η οργάνωση των δοκιμασιών δεν επιτρέπει την αλλαγή του ωραρίου το οποίο σας έχει υποδειχθεί».

- 17 Στις 2 Απριλίου 1998, ο ενάγων υπέστη ατύχημα, το οποίο κατέστησε αναγκαίο να υποβληθεί σε σημαντικής εκτάσεως φαρμακευτική αγωγή. Στη συνέχεια, ήταν ανίκανος προς εργασία έως και την 26η Απριλίου 1998.
- 18 Κατόπιν της προφορικής δοκιμασίας της 27ης Απριλίου 1998, ο ενάγων ενημερώθηκε, με έγγραφο της 15ης Μαΐου 1998, ότι δεν είχε επιτύχει το απαιτούμενο ελάχιστο όριο βαθμολογίας για τις δοκιμασίες και επομένως δεν συμπεριλήφθηκε στον πίνακα επιτυχόντων.
- 19 Στις 25 Μαΐου 1998, ο ενάγων ζήτησε από τον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού να επανεξετασθεί η περίπτωση του, επικαλούμενος το ατύχημά του και το γεγονός ότι υποβλήθηκε στην προφορική δοκιμασία υπό την επήρεια φαρμάκων που μπορούσαν να προκαλέσουν κόπωση και να μειώσουν την ικανότητα αυτοσυγκεντρώσεως. Ο ενάγων επισήμανε ότι δεν ζήτησε αναβολή της προφορικής δοκιμασίας λόγω της μνημονευόμενης ανωτέρω στη σκέψη 16 ρήτηρας, η οποία περιλαμβανόταν στην πρόσκληση συμμετοχής στην προφορική δοκιμασία.
- 20 Με έγγραφο της 10ης Ιουνίου 1998, η Επιτροπή επιβεβαίωσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού το οποίο αφορούσε τον ενάγοντα. Διευκρίνισε ότι ο ενάγων είχε την ευχέρεια να εκθέσει το πρόβλημά του είτε επικοινωνώντας με την υπηρεσία διαγωνισμών, «όταν επανήλθε στην εργασία του στις 14 Απριλίου 1998», είτε απευθυνόμενος στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής στην αρχή της προφορικής δοκιμασίας, πράγμα που θα τους είχε παράσχει τη δυνατότητα να λάβουν τα αναγκαία μέτρα, π.χ. αναβάλλοντας την προφορική δοκιμασία. Η Επιτροπή προσέθεσε ωστόσο ότι, εφόσον ένας υποψήφιος συμμετέσχε σε προφορική δοκιμασία και είχε αρνητικά αποτελέσματα, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συμμετάσχει για δεύτερη φορά.
- 21 Στις 23 Ιουνίου 1998, ο ενάγων απευθύνθηκε εκ νέου στον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής. Επισήμανε ότι, αντίθετα προς τα αναφερόμενα στο έγγραφο της 10ης Ιουνίου 1998, δεν επανήλθε στην εργασία του στις 14 Απριλίου 1998 αλλά στις 27 Απριλίου 1998, ημερομηνία διεξαγωγής της προφορικής δοκιμασίας. Επισήμανε

επίσης ότι αντιλήφθηκε τα αποτελέσματα των φαρμάκων κατά τη διάρκεια της προφορικής δοκιμασίας και δεν ήταν επομένως σε θέση να επιστήσει την προσοχή της εξεταστικής επιτροπής στο γεγονός αυτό πριν από την έναρξη της προφορικής δοκιμασίας. Διαβίβασε συναφώς ιατρικό πιστοποιητικό από το οποίο προκύπτει ότι, λόγω των φαρμάκων που χορηγήθηκαν κατά την περίοδο από τις 8 Απριλίου έως τις 8 Μαΐου 1998, ο «ασθενής ήταν ενδεχόμενο να εμφανίσει ασυνήθη κόπωση οφειλόμενη στον τραυματισμό του, καθώς και αγχωτική κατάσταση ως απόρροια της θεραπευτικής αγωγής».

- 22 Στις 23 Ιουνίου 1998, ο ενάγων υπέβαλε επίσης, στην αγγλική γλώσσα, καταγγελία στον Διαμεσολαβητή κατά της απόφασης της 10ης Ιουνίου 1998 που επιβεβαιώνει την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού της 15ης Μαΐου 1998.
- 23 Με έγγραφο της 22ας Ιουλίου 1998, ο Διαμεσολαβητής ενημέρωσε τον ενάγοντα ότι η καταγγελία του θα εξεταζόταν και ότι ζητήθηκε από τον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής να λάβει θέση επί της καταγγελίας αυτής πριν από τις 31 Οκτωβρίου 1998.
- 24 Με έγγραφο απευθυνθέν στον ενάγοντα στις 29 Ιουλίου 1998, η Επιτροπή επιβεβαίωσε το περιεχόμενο του προμνημονευθέντος εγγράφου της 10ης Ιουνίου 1998. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισήμανε ότι η ημερομηνία κατά την οποία ο ενάγων επανήλθε στην εργασία του δεν μετέβαλλε την εκτίμησή της.
- 25 Με τηλεαντίγραφο της 29ης Οκτωβρίου 1998, ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε στον ενάγοντα τη γνώμη της Επιτροπής, διατυπωμένη στη γαλλική γλώσσα και μη χρονολογημένη, επί της καταγγελίας του. Στη γνώμη αυτή, η Επιτροπή επανέλαβε κατ' ουσίαν το περιεχόμενο των προμνημονευθέντων εγγράφων της 10ης Ιουνίου και της 29ης Ιουλίου 1998. Συνημμένη στην εν λόγω γνώμη υπήρχε προκήρυξη εσωτερικού διαγωνισμού, που δεν αντιστοιχούσε στον διαγωνισμό στον οποίο συμμετέχε ο ενάγων.

- 26 Στις 17 Νοεμβρίου 1998, ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε στον ενάγοντα τη μετάφραση στην αγγλική της ανωτέρω γνώμης, την οποία η Επιτροπή είχε αποστείλει στον Διαμεσολαβητή στις 9 Νοεμβρίου 1998. Σε αυτή τη διατύπωση της γνώμης της Επιτροπής ήταν συνημμένη η προκήρυξη του διαγωνισμού στον οποίο είχε συμμετάσχει ο ενάγων.
- 27 Στις 2 Δεκεμβρίου 1998, ο ενάγων διαβίβασε στον Διαμεσολαβητή τις παρατηρήσεις του επί της γνώμης της Επιτροπής.
- 28 Στις 21 Οκτωβρίου 1999, ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε στον ενάγοντα την απόφασή του επί της καταγγελίας του. Στην απόφαση αυτή, ο Διαμεσολαβητής επισημαίνει ότι οι έρευνές του απέδειξαν ότι, στην πράξη, η Επιτροπή είναι διατεθειμένη να λαμβάνει υπόψη εξαιρετικές περιστάσεις που εμποδίζουν έναν υποψήφιο να είναι παρών την ημερομηνία που καθορίζεται σε πρόσκληση συμμετοχής σε προφορική δοκιμασία. Ο Διαμεσολαβητής προσέθεσε ότι, προς το συμφέρον της χρηστής διοικήσεως, η Επιτροπή θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνει τέτοια ρήτρα στην έγγραφη πρόσκληση συμμετοχής στις προφορικές εξετάσεις, ώστε να ενημερώνονται οι υποψήφιοι για τη δυνατότητα αυτή.
- 29 Όσον αφορά ωστόσο το γεγονός ότι, εν προκειμένω, το οικείο κοινοτικό όργανο δεν παρέσχε στον ενάγοντα τη δυνατότητα να υποβληθεί μια δεύτερη φορά σε προφορική δοκιμασία, ο Διαμεσολαβητής επισήμανε, ειδικότερα, ότι ένας διαγωνισμός «πρέπει να διοργανώνεται τηρουμένης της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων. Η παραβίαση της αρχής αυτής μπορεί να συνεπάγεται την ακύρωση του διαγωνισμού. Αυτό μπορεί να έχει σημαντικό οικονομικό και διοικητικό κόστος. Από τη γνώμη της Επιτροπής προκύπτει ότι αυτή έκρινε ότι δεν ήταν σε θέση να παράσχει τη δυνατότητα σε υποψήφιο να συμμετάσχει για δεύτερη φορά σε προφορική εξέταση. Ο Διαμεσολαβητής επισημαίνει ότι ουδέν στοιχείο της υποθέσεως επιτρέπει τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι η απόφαση της Επιτροπής να μην επιτρέψει στον υποψήφιο να συμμετάσχει εκ νέου στην προφορική εξέταση ελήφθη κατά παράβαση κάποιου κανόνα ή κάποιας αρχής που δεσμεύει την Επιτροπή» (σημεία 2.2 και 2.3 της αποφάσεως του Διαμεσολαβητή). Για τους λόγους αυτούς, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι, εν προκειμένω, «δεν συντρέχει περίπτωση κακής διοικήσεως».

30. Εν κατακλείδι, ο Διαμεσολαβητής διατύπωσε «επικριτικά σχόλια» όσον αφορά τη διοικητική πρακτική της Επιτροπής γενικώς. Σε αυτά τα επικριτικά σχόλια, επανέλαβε την εκτίμηση κατά την οποία, προς το συμφέρον της χρηστής διοικήσεως, η Επιτροπή θα έπρεπε στο μέλλον να συμπεριλαμβάνει γενικώς μια ειδική ρήτρα στις έγγραφες προσκλήσεις συμμετοχής σε προφορικές εξετάσεις, με την οποία να ενημερώνονται οι υποψήφιοι ότι η καθοριζόμενη ημερομηνία μπορεί να μετατεθεί σε εξαιρετικές περιστάσεις. Όσον αφορά την καταγγελία του ενάγοντος, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε ωστόσο στο συμπέρασμα ότι εφόσον «αυτή η πλευρά της υποθέσεως αναφέρεται σε διαδικασίες σχετικά με παρελθόντα ειδικά περιστατικά, δεν συντρέχει λόγος να αναζητηθεί συναινετική λύση». Ο Διαμεσολαβητής έθεσε επίσης την υπόθεση στο αρχείο.
31. Με έγγραφο της 9ης Νοεμβρίου 1999, ο ενάγων απευθύνθηκε στο επιφορτισμένο με τη Γενική Διεύθυνση «Προσωπικό και Διοίκηση» μέλος της Επιτροπής, ζητώντας να επανεξετάσει την περίπτωσή του. Το εν λόγω μέλος της Επιτροπής απάντησε, με έγγραφο της 15ης Δεκεμβρίου 1999, ότι, για να διασφαλισθεί η ίση μεταχείριση των υποψηφίων στις δοκιμασίες, δεν μπορούσε να του επιτρέψει να συμμετάσχει εκ νέου στην προφορική δοκιμασία και ότι άλλες συναινετικές λύσεις δεν ήταν επίσης δυνατές.
32. Με έγγραφο της 17ης Δεκεμβρίου 1999, ο ενάγων ζήτησε από τον Διαμεσολαβητή διευκρινίσεις σχετικά με τα συμπεράσματά του όσον αφορά τις συνέπειες των επικριτικών σχολίων στην περίπτωσή του. Επιπλέον, υπέδειξε στον Διαμεσολαβητή να αναζητήσει με την Επιτροπή μια λύση αναφορικά με την κατάστασή του, η οποία δεν θα έπρεπε κατ' ανάγκη να συνίσταται στο να του επιτραπεί να συμμετάσχει για δεύτερη φορά στην προφορική δοκιμασία.
33. Με έγγραφο της 4ης Φεβρουαρίου 2000, ο Διαμεσολαβητής διευκρίνισε στον ενάγοντα τον στόχο των επικριτικών σχολίων. Υπέμνησε επιπλέον τη θέση την οποία είχε ήδη λάβει με την απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 1999 και ενημέρωσε τον ενάγοντα ότι η Επιτροπή έλαβε μέτρα υπό την υποδεικνυόμενη στα επικριτικά σχόλια έννοια.

- 34 Με έγγραφο της 3ης Μαρτίου 2000, ο νομικός σύμβουλος του ενάγοντος απευθύνθηκε στον Διαμεσολαβητή επικρίνοντας τη στάση του τελευταίου, ειδικότερα ενόψει της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, επανέλαβε δε το αίτημα του ενάγοντος να αναζητήσει συναινετική λύση με την Επιτροπή.
- 35 Στις 31 Μαρτίου 2000, ο Διαμεσολαβητής ενημέρωσε τον ενάγοντα ότι διαβίβασε το έγγραφο της 3ης Μαρτίου 2000 στον Πρόεδρο της Επιτροπής, καλώντας τον να του διατυπώσει τις παρατηρήσεις του μέχρι τις 30 Απριλίου 2000.
- 36 Στις 16 Ιουνίου 2000, ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε στον ενάγοντα τη μη χρονολογημένη απάντηση της Επιτροπής στο έγγραφό του της 3ης Μαρτίου 2000. Με την απάντηση αυτή, η Επιτροπή επιβεβαίωσε την προγενέστερη θέση της και υπογράμμισε εκ νέου ότι ουδεμία συναινετική λύση θεωρούσε δυνατή. Ο Διαμεσολαβητής έθεσε επομένως την υπόθεση στο αρχείο.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 37 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Αυγούστου 2000, ο ενάγων άσκησε την παρούσα αγωγή, η οποία στρέφεται κατά του Διαμεσολαβητή και του Κοινοβουλίου.
- 38 Με χωριστά δικόγραφα που κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, αντιστοίχως, στις 13 και 16 Οκτωβρίου 2000, ο Διαμεσολαβητής και το Κοινοβούλιο προέβαλαν έκαστος ένσταση απαραδέκτου κατά το άρθρο 114 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

- 39 Με διάταξη της 22ας Φεβρουαρίου 2001, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) απέρριψε ως απαράδεκτη την αγωγή καθ' ό μέτρο στρεφόμεν κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (υπόθεση T-209/00, Lamberts κατά Διαμεσολαβητή και Κοινοβουλίου, Συλλογή 2001, σ. II-765).
- 40 Με διάταξη της ίδιας ημέρας, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να συνεκδικάσει με την ουσία της υποθέσεως την προβληθείσα από τον Διαμεσολαβητή ένσταση απαραδέκτου.
- 41 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 42 Κατά τη συνεδρίαση της 6ης Δεκεμβρίου 2001, οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.
- 43 Ο ενάγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να υποχρεώσει τον Διαμεσολαβητή να του καταβάλει ποσό 2 468 787 ευρώ προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας του και ποσό 124 000 ευρώ προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης του, πλέον νομίμων τόκων μέχρις αποπληρωμής·
 - επικουρικώς, να υποχρεώσει τον Διαμεσολαβητή να του καταβάλει ποσό 1 234 394 ευρώ προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας του και ποσό 124 000 προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης του, πλέον νομίμων τόκων μέχρις αποπληρωμής·

— να καταδικάσει τον Διαμεσολαβητή στα δικαστικά έξοδα.

44 Ο Διαμεσολαβητής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη

— επικουρικώς, να απορρίψει την αγωγή ως αβάσιμη

— να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

45 Αναφερόμενος στη διάταξη του Πρωτοδικείου της 3ης Ιουλίου 1997, T-201/96, Smanor κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-1081, σκέψεις 29 έως 31), ο Διαμεσολαβητής προβάλλει ότι διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά και τα ληπτέα μέτρα κατόπιν των ερευνών του, και ότι δεν είναι υποχρεωμένος να προβαίνει σε έρευνες, να διατυπώνει συστάσεις, να επιδιώκει συναινετικές λύσεις ή να απευθύνει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κατά συνέπεια, η επιλογή του όσον αφορά τα κατόπιν των ερευνών του λαμβανόμενα μέτρα δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας. Η μόνη συμπεριφορά που θα μπορούσε ενδεχομένως να εκληφθεί ως πηγή ενδεχόμενης

ζημίας είναι η συμπεριφορά του κοινοτικού οργάνου στο οποίο προσάπτεται κακή διοίκηση.

46 Επιπλέον, στηριζόμενος στις διατάξεις του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 1991, C-117/91, *Bosman κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1991, σ. I-4837, σκέψη 20), και του Πρωτοδικείου της 10ης Δεκεμβρίου 1996, T-75/96, *Söktas κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1996, σ. II-1689), ο Διαμεσολαβητής υποστηρίζει ότι η αγωγή αποζημίωσης είναι απαράδεκτη όταν κατατείνει στην αποκατάσταση ζημίας απορρέουσας από τον υποτιθέμενο παράνομο χαρακτήρα πράξεως ενός κοινοτικού οργάνου η οποία στερείται εννόμων αποτελεσμάτων. Ο Διαμεσολαβητής επισημαίνει ότι, με τη διάταξη της 22ας Μαΐου 2000, T-103/99, *Associazione delle Cantine Sociali Venete κατά Διαμεσολαβητή και Κοινοβουλίου* (Συλλογή 2000, σ. II-4165, σκέψη 50), το Πρωτοδικείο έκρινε όμως ότι τα διάφορα διαβήματα στα οποία μπορεί να προβεί ο Διαμεσολαβητής μετά το πέρας των ερευνών του ουδέν έννομο αποτέλεσμα παράγουν έναντι του καταγγέλλοντος ή τρίτων, ακόμη και όταν διαπιστώνονται περιπτώσεις κακής διοικήσεως στα πλαίσια της δράσεως του κοινοτικού οργάνου.

47 Κατά τον ενάγοντα, η επιχειρηματολογία αυτή είναι αβάσιμη.

Η εκτίμηση του Πρωτοδικείου

48 Επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι η παρούσα αγωγή στρέφεται κατά του Διαμεσολαβητή και όχι κατά της Κοινότητας, που είναι η μόνη έχουσα νομική προσωπικότητα. Κατά πάγια νομολογία όμως, από αυτό δεν μπορεί να συναχθεί ότι το γεγονός ότι δικόγραφο στρέφεται άμεσα κατά κοινοτικού οργανισμού μπορεί να συνεπάγεται το απαράδεκτο της αγωγής. Συγκεκριμένα, τέτοια αγωγή πρέπει να θεωρηθεί ως στρεφόμενη κατά της Κοινότητας, εκπροσωπούμενης από τον οργανισμό αυτόν (απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Νοεμβρίου 1989, 353/88, *Briantex και Di Domenico κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1989, σ. 3623, σκέψη 7).

- 49 Ομοίως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει των άρθρων 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, καθώς και της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 319, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε εσχάτως με την απόφαση 1999/291/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1999 (ΕΕ L 114, σ. 52), το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να επιλαμβάνεται των διαφορών σχετικά με την αποκατάσταση των ζημιών που προξενούν τα όργανα της Κοινότητας. Το Δικαστήριο έκρινε ήδη ότι ο χρησιμοποιούμενος στο άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ όρος «όργανο» δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως αναφερόμενος μόνο στα όργανα της Κοινότητας που απαριθμούνται στο άρθρο 7 ΕΚ. Η έννοια αυτή καλύπτει επίσης, ενόψει του εισαγομένου με τη Συνθήκη συστήματος εξωσυμβατικής ευθύνης, όλους τους λοιπούς κοινοτικούς οργανισμούς που ιδρύονται με τη Συνθήκη και προορίζονται να συμβάλλουν στην πραγμάτωση των στόχων της Κοινότητας. Κατά συνέπεια, οι πράξεις τις οποίες λαμβάνουν οι οργανισμοί αυτοί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που τους απονέμει το κοινοτικό δίκαιο καταλογίζονται στην Κοινότητα, σύμφωνα με τις κοινές στα κράτη μέλη γενικές αρχές του δικαίου, στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Δεκεμβρίου 1992, C-370/89, SGEEM και Etroy κατά ΕΤΕπ, Συλλογή 1992, σ. I-6211, σκέψεις 12 έως 16).
- 50 Όσον αφορά τον Διαμεσολαβητή, διαπιστώνεται ότι το όργανο αυτό εγκαθιδρύθηκε με τη Συνθήκη, η οποία του απένει τις αρμοδιότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 195, παράγραφος 1, ΕΚ. Το δικαίωμα των πολιτών να απευθύνονται στον Διαμεσολαβητή αποτελεί ένα από τα συστατικά στοιχεία της ιθαγένειας της Ενώσεως, όπως αυτή προβλέπεται στο δεύτερο μέρος της Συνθήκης ΕΚ.
- 51 Επιπλέον, με την παρούσα αγωγή, ο ενάγων επιδιώκει να του επιδικαστεί αποζημίωση για τη ζημία που υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω παραλείψεως του Διαμεσολαβητή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που του αναθέτει η Συνθήκη.
- 52 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να επιληφθεί αγωγής αποζημιώσεως στρεφόμενης κατά του Διαμεσολαβητή.

- 53 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα που προβάλλει ο Διαμεσολαβητής. Συγκεκριμένα, πρώτον, ο Διαμεσολαβητής επιδιώκει εσφαλμένα να αποδείξει κατ' ουσίαν ότι υφίσταται παραλληλισμός μεταξύ της προκειμένης περιπτώσεως και της νομολογίας κατά την οποία είναι απαράδεκτη η αγωγή αποζημίωσης που στηρίζεται στην ευθύνη η οποία απορρέει εκ του ότι η Επιτροπή παρέλειψε να κινήσει διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, εφόσον το όργανο αυτό δεν είναι εν πάση περιπτώσει υποχρεωμένο να κινήσει τέτοια διαδικασία (διάταξη του Δικαστηρίου της 23ης Μαΐου 1990, C-72/90, *Asia Motor France κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1990, σ. I-2181, σκέψη 13, και προμνημονευθείσα στο σημείο 45 ανωτέρω διάταξη *Smanog κ.λπ. κατά Επιτροπής*, σκέψη 30).
- 54 Πρέπει συγκεκριμένα να επισημανθεί ότι ο ρόλος που ανατίθεται στον Διαμεσολαβητή από τη Συνθήκη και την απόφαση 94/262 διαφέρει, τουλάχιστον εν μέρει, από τον ρόλο που ανατίθεται στην Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπιστώσεως παραβάσεως κατά το άρθρο 226 ΕΚ.
- 55 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπιστώσεως παραβάσεως, η Επιτροπή ασκεί τις αρμοδιότητες που της απονέμει το άρθρο 211, πρώτη περίπτωση, ΕΚ, εξ ονόματος της Κοινότητας και υπέρ του γενικού κοινοτικού συμφέροντος, ώστε να μεριμνά για την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Απριλίου 1974, 167/73, *Επιτροπή κατά Γαλλίας*, Συλλογή τόμος 1974, σ. 179, σκέψη 15, και απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-191/95, *Επιτροπή κατά Γερμανίας*, Συλλογή 1998, σ. I-5449, σκέψη 35). Επιπλέον, στο πλαίσιο αυτό, στο εν λόγω κοινοτικό όργανο απόκειται να αποφασίζει επί της σκοπιμότητας να κινήσει διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως (προμνημονευθείσα απόφαση *Επιτροπή κατά Γερμανίας*, σκέψη 37).
- 56 Απεναντίας, όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης των καταγγελιών από τον Διαμεσολαβητή, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η Συνθήκη παρέχει σε κάθε πολίτη, αφενός, το υποκειμενικό δικαίωμα να απευθύνει στον Διαμεσολαβητή καταγγελίες σχετικά με περιπτώσεις κακής διοικήσεως εκ μέρους των κοινοτικών οργάνων ή οργανισμών, εξαιρέσει του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου κατά την εκτέλεση των δικαιοδοτικών καθηκόντων τους, και, αφετέρου, το δικαίωμα να ενημερώνεται σχετικά με το αποτέλεσμα των ερευνών που διεξήγαγε συναφώς ο Διαμεσολαβητής, υπό τους όρους που προβλέπονται στην απόφαση 94/262 και στις εκτελεστικές διατάξεις.

57 Έπειτα, η απόφαση 94/262 αναθέτει στον Διαμεσολαβητή όχι μόνον το καθήκον να διαπιστώνει και να προσπαθεί να εξαλείψει τις περιπτώσεις κακής διοικήσεως υπέρ του γενικού συμφέροντος, αλλά επίσης το καθήκον να επιδιώκει, στο μέτρο του δυνατού, την εξεύρεση λύσεως σύμφωνα με το ειδικό συμφέρον του οικείου πολίτη. Είναι βεβαίως ακριβές ότι ο Διαμεσολαβητής διαθέτει, όπως υπογραμμίζει ο ίδιος, ευρύτατη εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά το βάσιμο των καταγγελιών καθώς και τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί σε αυτές και ότι, στο πλαίσιο αυτό, ουδεμία υποχρέωση επιτεύξεως αποτελέσματος υπέχει. Έστω και αν ο έλεγχος του κοινοτικού δικαστή πρέπει κατά συνέπεια να είναι περιορισμένος, επισημαίνεται εντούτοις ότι δεν είναι δυνατόν να αποκλεισθεί η υπόθεση ένας πολίτης, υπό εντελώς εξαιρετικές συνθήκες, να μπορεί να αποδείξει ότι ο Διαμεσολαβητής υπέπεσε σε προφανές σφάλμα κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ικανό να προξενήσει ζημία στον οικείο πολίτη.

58 Δεύτερον, η επιχειρηματολογία του Διαμεσολαβητή που αντλείται από τον μη δεσμευτικό χαρακτήρα των πράξεων που μπορεί να λάβει κατά το πέρας των ερευνών του δεν είναι επίσης δυνατό να γίνει δεκτή. Συγκεκριμένα, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αγωγή αποζημιώσεως εισήχθη με τη Συνθήκη ως αυτοτελές ένδικο βοήθημα, με ιδιαίτερη λειτουργία στο πλαίσιο του συστήματος παροχής έννομης προστασίας, και υποκείμενο σε προϋποθέσεις ασκήσεως οι οποίες τέθηκαν ενόψει του ειδικού σκοπού του (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 1971, 4/69, Lütticke κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 769, σκέψη 6, και διάταξη του Δικαστηρίου της 21ης Ιουνίου 1993, C-257/93, Van Parijs κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3335, σκέψη 14). Ενώ σκοπός της προσφυγής ακυρώσεως και της προσφυγής κατά παραλείψεως είναι η κύρωση του παράνομου χαρακτήρα μιας νομικώς δεσμευτικής πράξεως ή της απουσίας τέτοιας πράξεως, η αγωγή αποζημιώσεως έχει ως αντικείμενο την αίτηση αποκαταστάσεως ζημίας απορρέουσας από μια πράξη, είτε αυτή είναι νομικώς δεσμευτική είτε όχι, ή από μια συμπεριφορά που μπορεί να καταλογισθεί σε κοινοτικό όργανο ή οργανισμό (βλ., υπό την έννοια αυτή, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 1985, 118/83, CMC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 2325, σκέψεις 29 έως 31, και της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, C-146/91, ΚΥΔΕΠ κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4199, σκέψη 26· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 26ης Οκτωβρίου 1995, T-185/94, Geotronics κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2795, σκέψη 39, και της 15ης Ιουνίου 1999, T-277/97, Ismeri Europa κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1999, σ. II-1825, συγκεκριμένα σκέψη 61, η οποία επιβεβαιώθηκε κατόπιν αιτήσεως αναιρέσεως με την απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 2001, C-315/99 P, Ismeri Europa κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 2001, σ. I-5281).

59 Εν προκειμένω, ο ενάγων προσάπτει στον Διαμεσολαβητή ότι επέδειξε εσφαλμένη συμπεριφορά κατά την εξέταση της καταγγελίας του. Δεν είναι επομένως δυνατό να αποκλεισθεί η πιθανότητα τέτοια συμπεριφορά να προσβάλλει ενδεχομένως το

δικαίωμα, που η Συνθήκη και η απόφαση 94/262 παρέχουν στους πολίτες, να αναζητεί ο Διαμεσολαβητής εξωδικαστική λύση σε μια περίπτωση κακής διοικήσεως που τους θίγει, και να τους προξενεί ενδεχομένως βλάβη.

60 Βάσει των ανωτέρω, η παρούσα αγωγή είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

61 Ο ενάγων προσάπτει στον Διαμεσολαβητή ότι υπέπεσε σε περισσότερα υπηρεσιακά σφάλματα στο πλαίσιο της εξετάσεως της καταγγελίας του. Αφενός, ζητεί την αποκατάσταση της υλικής ζημίας που αντιστοιχεί στον μισθό τον οποίο θα ελάμβανε ως μόνιμος υπάλληλος βαθμού Α 4, μέχρι την ηλικία της συνταξιοδοτήσεως, πλέον των κοινωνικών πλεονεκτημάτων που προβλέπονται στον Κανονισμό Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), και λαμβανομένης υπόψη μιας προαγωγής την οποία θα ελάμβανε ενδεχομένως στο πλαίσιο μιας κανονικής σταδιοδρομίας. Επικουρικώς, ζητεί την καταβολή του ημίσεος του ποσού αυτού στην περίπτωση κατά την οποία το Πρωτοδικείο θα έκρινε ότι η μονιμοποίησή του ήταν αβέβαιη. Αφετέρου, ο ενάγων ζητεί την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη. Προβάλλει ότι, μετά την αποτυχία του στον διαγωνισμό μονιμοποιήσεως, ευρίσκεται σε καταστροφική επαγγελματική και προσωπική κατάσταση. Ο Διαμεσολαβητής, λόγω των υπηρεσιακών σφαλμάτων στα οποία υπέπεσε στο πλαίσιο της εξετάσεως της καταγγελίας του, παρέτεινε την κατάσταση αβεβαιότητας και ανησυχίας όσον αφορά την εξέλιξη της σταδιοδρομίας του και την επιδίωξή του να δικαιωθεί. Τα προσβλητικά και καταστροφικά αποτελέσματα των υπηρεσιακών σφαλμάτων στα οποία υπέπεσε ο Διαμεσολαβητής δικαιολογούν, κατά τον ενάγοντα, την επιδίκαση ποσού 124 000 ευρώ λόγω ηθικής βλάβης.

62 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 288 ΕΚ, η αναγνώριση της ευθύνης της Κοινότητας προϋποθέτει ότι ο ενάγων αποδεικνύει το παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς που προσάπτεται στο οικείο κοινοτικό όργανο, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της συμπεριφοράς αυτής και της προβαλλόμενης ζημίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1981, 197/80 έως 200/80, 243/80, 245/80 και 247/80, Ludwigshafener Walzmühle κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 3211, σκέψη 5,

και απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1996, T-587/93, Urretavizcaya κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. I-A-349 και II-1027, σκέψη 77).

- 63 Πρέπει επομένως να εξετασθεί καταρχάς αν ο Διαμεσολαβητής υπέπεσε στα υπηρεσιακά σφάλματα που επικαλείται ο ενάγων.
- 64 Πρώτον, ο ενάγων προσάπτει στον Διαμεσολαβητή ότι δεν τον συμβούλευσε, ήδη κατά την υποβολή της καταγγελίας του και πριν από την εκπνοή των σχετικών προθεσμιών για την άσκηση προσφυγής, είτε να προβάλει διοικητική ένσταση είτε, ακολούθως ή εναλλακτικά, να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου για την ακύρωση της απόφασής της επιτροπής διαγωνισμού. Αναφερόμενος στο άρθρο 2, παράγραφος 5, της απόφασής 94/262, ο ενάγων υποστηρίζει ότι ο Διαμεσολαβητής έχει την υποχρέωση να συμβουλεύει και να ενημερώνει τους πολίτες. Ο Διαμεσολαβητής όφειλε να καθοδηγήσει τον ενάγοντα όσον αφορά την επιλογή μεταξύ, αφενός, της υποβολής καταγγελίας σε αυτόν και, αφετέρου, της ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου η οποία, κατά τον ενάγοντα, είναι βέβαιο ότι θα είχε γίνει δεκτή.
- 65 Συναφώς, το Πρωτοδικείο επισημαίνει καταρχάς ότι, με την εγκαθίδρυση του Διαμεσολαβητή, η Συνθήκη προσέφερε στους πολίτες της Ενώσεως, και ειδικότερα στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Κοινότητας, μια εναλλακτική οδό, έναντι της ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους. Αυτή η εναλλακτική εξωδικαστική οδός ανταποκρίνεται σε ειδικά κριτήρια και δεν έχει κατ' ανάγκη τον ίδιο στόχο με εκείνον της δικαστικής προσφυγής.
- 66 Επιπλέον, όπως προκύπτει από το άρθρο 195, παράγραφος 1, ΕΚ και από το άρθρο 2, παράγραφοι 6 και 7, της απόφασής 94/262, οι δύο αυτές οδοί δεν μπορούν να ακολουθηθούν παράλληλα. Συγκεκριμένα, αν και οι υποβαλλόμενες στον Διαμεσολαβητή καταγγελίες δεν διακόπτουν την προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, ο Διαμεσολαβητής οφείλει εντούτοις να θέσει τέρμα στις έρευνές του και να κηρύξει την καταγγελία απαράδεκτη αν ο ενδιαφερόμενος πολίτης ασκήσει συγχρόνως προσφυγή ενώπιον του κοινοτικού δικαστή αναφορικά με τα ίδια πραγματικά περιστατικά. Απόκειται επομένως στον πολίτη να εκτιμήσει ποια από τις δύο προσφερόμενες οδούς μπορεί να εξυπηρετήσει καλύτερα τα συμφέροντά του.

67. Εν προκειμένω, ο ενάγων δεν αμφισβήτησε την απόφαση της επιτροπής του διαγωνισμού με την προβολή ενστάσεως δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ ή ακόμη με την άμεση άσκηση προσφυγής ενώπιον του κοινοτικού δικαστή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Ιουνίου 1990, *Burban κατά Κοινοβουλίου*, T-133/89, Συλλογή 1990, σ. II-245, σκέψη 17). Ο ενάγων, απεναντίας, επέλεξε αυτοβούλως την εξωδικαστική οδό για να επιδιώξει την εξεύρεση λύσεως στη διαφορά του με την Επιτροπή, εκτιμώντας ότι η οδός αυτή εξυπηρετούσε καλύτερα τα συμφέροντά του. Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπομνησθεί ότι εφόσον πρόκειται για καταγγελία υποβληθείσα από υπάλληλο των Κοινοτήτων, ο ενάγων θεωρείται ότι ε γνώριζε τις προϋποθέσεις ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι αυτές προβλέπονται ρητώς στον ΚΥΚ (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1997, T-12/94, *Daffix κατά Επιτροπής*, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. I-A-453 και II-1197, σκέψη 116).
68. Επομένως, όπως επισημαίνει ο ενάγων, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 5, της αποφάσεως 94/262 και το άρθρο 3, παράγραφος 2, των εκτελεστικών διατάξεων, ο Διαμεσολαβητής «μπορεί» να συμβουλευθεί τον ενδιαφερόμενο πολίτη να απευθυνθεί σε άλλη αρχή και, σε περίπτωση όπως η προκειμένη, να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Πρωτοδικείου. Μπορεί πράγματι να είναι προς το συμφέρον της ορθής εκπληρώσεως της αποστολής που του αναθέτει η Συνθήκη, να ενημερώνει ο Διαμεσολαβητής συστηματικά τον ενδιαφερόμενο πολίτη για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να εξυπηρετηθούν καλύτερα τα συμφέροντά του, συμπεριλαμβανομένης της υποδείξεως των ενδίκων βοηθημάτων που διαθέτει καθώς και του ότι η υποβολή καταγγελίας στον Διαμεσολαβητή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα επί της προθεσμίας που ισχύει για την άσκηση αυτών των ενδίκων βοηθημάτων. Ουδεμία ρητή διάταξη υφίσταται πάντως που να επιβάλλει στον Διαμεσολαβητή να ενεργήσει κατά τον τρόπο αυτό (διάταξη του Πρωτοδικείου της 30ής Μαρτίου 2000, T-33/99, *Méndez Pinedo κατά ΕΚΤ*, Συλλογή Υπ.Υπ. 2000, σ. I-A-63 και II-273, σκέψη 36).
69. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να προσαφθεί στον Διαμεσολαβητή ότι παρέλειψε να επιστήσει την προσοχή του ενάγοντος επί του ότι η καταγγελία του δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα και να τον συμβουλευθεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του κοινοτικού δικαστή. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο Διαμεσολαβητής δεν υπέπεσε σε υπηρεσιακό σφάλμα ικανό να στοιχειοθετήσει εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.
70. Δεύτερον, ο ενάγων προσάπτει στον Διαμεσολαβητή ότι δεν επέδειξε αμεροληψία και αντικειμενικότητα κατά την εξέταση της καταγγελίας του, δεδομένου ότι έλαβε υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής ενώ η γνώμη αυτή, συντεταγμένη στα αγγλικά,

γλώσσα στην οποία ήταν διατυπωμένη η καταγγελία, είχε διαβιβασθεί μετά την εκπνοή της προθεσμίας που είχε τάξει ο Διαμεσολαβητής. Επιπλέον, ο ενάγων επισημαίνει ότι η αγγλική διατύπωση της γνώμης της Επιτροπής δεν αντιστοιχεί στην αρχικώς διαβιβασθείσα γαλλική διατύπωση όσον αφορά την περιγραφή των πραγματικών περιστατικών στα οποία στηρίχθηκε η απόφαση της επιτροπής του διαγωνισμού, ιδίως όσον αφορά τη βαθμολογία που έλαβε ο ενάγων εν σχέσει προς την απαιτούμενη από την προκήρυξη του διαγωνισμού βαθμολογία. Τέλος, ο ενάγων προβάλλει ότι η αγγλική διατύπωση της γνώμης της Επιτροπής περιλάμβανε παράρτημα διαφορετικό από το συνημμένο στη γαλλική διατύπωση της γνώμης αυτής.

- 71 Συναφώς, το Πρωτοδικείο επισημαίνει καταρχάς ότι το άρθρο 4, παράγραφος 3, των εκτελεστικών διατάξεων περιορίζεται στη μνεία ότι ο Διαμεσολαβητής καλεί το οικείο κοινοτικό όργανο να διατυπώσει τη γνώμη του «εντός ορισμένης προθεσμίας, η οποία δεν υπερβαίνει κανονικά του τρεις μήνες». Κατά συνέπεια, η προθεσμία την οποία τάσσει ο Διαμεσολαβητής στο οικείο κοινοτικό όργανο δεν είναι αποκλειστική και επομένως ουδέν εμποδίζει τον Διαμεσολαβητή να λάβει υπόψη τη γνώμη που διατυπώνει το όργανο αυτό μετά την εκπνοή της ταχθείσας προθεσμίας. Επισημαίνεται κατόπιν ότι ορθά μιν ο ενάγων υπογράμμισε την ύπαρξη διαφορών όσον αφορά την απόδοση στη γαλλική και στην αγγλική της γνώμης της Επιτροπής και των συνημμένων εγγράφων, αλλά πρέπει να γίνει δεκτό, όπως υπογράμμισε και ο Διαμεσολαβητής, ότι οι λόγοι τους οποίους επικαλέστηκε η Επιτροπή για να μην επιτρέψει στον ενάγοντα να συμμετάσχει για δεύτερη φορά στην προφορική δοκιμασία είναι οι ίδιοι σε αμφότερες τις γλωσσικές αποδόσεις της γνώμης αυτής. Εφόσον όμως το αποτέλεσμα του διαγωνισμού και, ειδικότερα, η ληφθείσα στην προφορική δοκιμασία βαθμολογία δεν αμφισβητούνται στο πλαίσιο της παρούσας διαφοράς, οι λόγοι αυτοί αποτελούσαν τα μόνα λυσιτελή στοιχεία για την εκ μέρους του Διαμεσολαβητή εξέταση της καταγγελίας που υπέβαλε ο ενάγων.
- 72 Κατά συνέπεια, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς του ενάγοντος, ο Διαμεσολαβητής δεν ενήργησε εσφαλμένα λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής, ανεξαρτήτως της γλωσσικής της αποδόσεως.
- 73 Τρίτον, ο ενάγων επισημαίνει ότι περισσότεροι από δέκα μήνες παρήλθαν μεταξύ των παρατηρήσεών του επί της γνώμης της Επιτροπής και της αποφάσεως του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας του. Ο ενάγων διερωτάται αν ο Διαμεσολαβητής παρέβη την προβλεπόμενη στο άρθρο 2, παράγραφος 9, της αποφάσεως 94/262 υποχρέωσή του να ενημερώνει «το συντομότερο δυνατό» τον πολίτη που υπέβαλε την καταγγελία σχετικά με τη συνέχεια που δίδεται σ' αυτή.

- 74 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει καταρχάς ότι οι ισχύουσες διατάξεις ουδεμία συγκεκριμένη προθεσμία προβλέπουν για την εξέταση των καταγγελιών από τον Διαμεσολαβητή. Μόνο στην έκθεση για το έτος 1997, που καταρτίστηκε στις 20 Απριλίου 1998, ο Διαμεσολαβητής δήλωσε ότι «ο στόχος θα πρέπει να είναι να μην σημειώνεται υπέρβαση της προθεσμίας ενός έτους για τη διεξαγωγή των ερευνών και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων τους στον καταγγέλοντα, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων που απαιτούν μακροχρόνια διερεύνηση» (τρίτη παράγραφος από το τέλος του προοιμίου της εκθέσεως).
- 75 Δεν αμφισβητείται ότι, με τη δήλωση αυτή, ο Διαμεσολαβητής έταξε απλώς μια ενδεικτική και όχι επιτακτική προθεσμία όσον αφορά την εκ μέρους του εξέταση των καταγγελιών.
- 76 Πρέπει πάντως να διευκρινισθεί ότι η διαδικασία ενώπιον του Διαμεσολαβητή δεν μπορεί να παραταθεί πέραν μιας ευλόγου προθεσμίας, η οποία πρέπει να εκτιμάται βάσει των συνθηκών της συγκεκριμένης περιπτώσεως, διότι διαφορετικά παραβιάζεται μεταξύ άλλων η αρχή της χρηστής διοικήσεως.
- 77 Στην προκειμένη περίπτωση, περίπου δεκαέξι μήνες παρήλθαν μεταξύ της υποβολής της καταγγελίας από τον ενάγοντα και της αποφάσεως του Διαμεσολαβητή. Ο ενάγων επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι ο Διαμεσολαβητής ουδέν επιχείρημα προέβαλε για να αποδείξει ότι ιδιαιτέρως μακροχρόνιες έρευνες ήταν αναγκαίες για να αποφασίσει ότι, ενόψει των ιδιαιτέρων συνθηκών της προκειμένης περιπτώσεως, δεν ήταν δυνατό να επιτευχθεί συναινετική λύση. Με την επιχειρηματολογία αυτή όμως, ο ενάγων παραβλέπει το γεγονός ότι η Συνθήκη και η απόφαση 94/262 ανέθεσαν στον Διαμεσολαβητή όχι μόνον το καθήκον να αναζητεί, στο μέτρο του δυνατού, λύση σύμφωνη με το ειδικό συμφέρον του ενδιαφερόμενου πολίτη, αλλ' επίσης το καθήκον να διαπιστώνει και να επιδιώκει να εξαλείψει τις περιπτώσεις κακής διοικήσεως υπέρ του γενικού συμφέροντος. Δεν αμφισβητείται ότι, κατόπιν της παρεμβάσεως του Διαμεσολαβητή μετά την καταγγελία του ενάγοντος, η Επιτροπή μετέβαλε, προς το συμφέρον της χρηστής διοικήσεως, τη διοικητική πρακτική της σχετικά με την πρόσκληση συμμετοχής των υποψηφίων στην προφορική δοκιμασία ενός διαγωνισμού. Υπό τις συνθήκες αυτές και λαμβανομένης υπόψη της σπουδαιότητας του καθήκοντος που ανατίθεται στον Διαμεσολαβητή ενόψει του γενικού συμφέροντος, η παρέλευση της προθεσμίας στην προκειμένη περίπτωση δεν μπορεί, καθεαυτή, να συνιστά παράβαση των υποχρεώσεών του από τον Διαμεσολαβητή. Η αιτίαση αυτή είναι συνεπώς απορριπτέα.

- 78 Τέταρτον, αν και δέχεται ότι ο Διαμεσολαβητής δεν είναι υποχρεωμένος να εξευρίσκει, σε όλες τις περιπτώσεις, συναινετική λύση εξαλείφουσα την περίπτωση κακής διοικήσεως και παρέχουσα ικανοποίηση στον πολίτη, ο ενάγων υπογραμμίζει ότι ο Διαμεσολαβητής υπέχει την υποχρέωση αναζητήσεως τρόπου επιλύσεως και οφείλει επομένως να προσπαθεί να εξεύρει τέτοια λύση. Κατά τον ενάγοντα, στην προκειμένη περίπτωση, αντί να εξετάσει με ταχύτητα και αυστηρότητα την καταγγελία και τα σχετικά έγγραφα και να προσπαθήσει να εξεύρει συναινετική λύση που να του παρέχει ικανοποίηση, ο Διαμεσολαβητής αρκέστηκε στο να ζητήσει τις παρατηρήσεις της Επιτροπής και να τις διαβιάσει στον ενάγοντα, χωρίς να τις αναλύσει, εκτιμώντας πεπλανημένα το περιεχόμενό τους και αντλώντας απ' αυτές απρόσφορα συμπεράσματα. Ο ενάγων επισημαίνει ότι είχε υποδείξει στον Διαμεσολαβητή ότι μια συναινετική λύση δεν έπρεπε κατ' ανάγκη να συνίσταται σε μια νέα πρόσκληση να συμμετάσχει στην προφορική δοκιμασία, λύση που η Επιτροπή είχε άλλωστε απορρίψει. Υπογραμμίζει, στο δικόγραφο της αγωγής του και στο υπόμνημα απαντήσεως, ότι μπορούσαν να εξετασθούν άλλες εναλλακτικές λύσεις, όπως η επανεξέταση της γραπτής δοκιμασίας, η ανάθεση καθηκόντων ειδικού συμβούλου ή η ενσωμάτωση του ενάγοντος εντός του οργάνου χωρίς προηγούμενο διαγωνισμό, όπως αυτό συνέβη ήδη, κατά την άποψή του, στο παρελθόν.
- 79 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει καταρχάς (βλ. ανωτέρω σκέψη 57) ότι ναι μεν η απόφαση 94/262 αναθέτει στον Διαμεσολαβητή το καθήκον να αναζητεί, στο μέτρο του δυνατού, λύση σύμφωνη με το ειδικό συμφέρον του ενδιαφερόμενου πολίτη, αλλ' ο Διαμεσολαβητής διαθέτει συναφώς ευρύτατο περιθώριο εκτιμήσεως. Κατά συνέπεια, εξωσυμβατική ευθύνη του Διαμεσολαβητή στοιχειοθετείται μόνον αν συντρέχει κατάφωρη και προφανής παράβαση των υποχρεώσεων τις οποίες υπέχει στο πλαίσιο αυτό.
- 80 Όπως επισήμανε ορθά ο ενάγων, από το άρθρο 3, παράγραφος 5, της αποφάσεως 94/262 και από το άρθρο 6 των εκτελεστικών διατάξεων προκύπτει ότι ο Διαμεσολαβητής οφείλει, για την επίτευξη του στόχου αυτού, να συνεργάζεται με το οικείο κοινοτικό όργανο και ότι δεν μπορεί, καταρχήν, να περιορίζεται στη διαβίβαση των γνωμών του οργάνου στον ενδιαφερόμενο πολίτη. Οφείλει, ειδικότερα, να εκτιμά αν είναι δυνατή η εξεύρεση λύσεως παρέχουσας ικανοποίηση στον πολίτη και να αναλαμβάνει, στα πλαίσια της επιδιώξεως αυτού του στόχου, ενεργητικό ρόλο έναντι του οικείου κοινοτικού οργάνου.

- 81 Ωστόσο, όπως προκύπτει από το άρθρο 6, παράγραφος 3, των εκτελεστικών διατάξεων, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατή η αναζήτηση συναινετικής λύσεως. Σε τέτοια περίπτωση, ο Διαμεσολαβητής θέτει την υπόθεση στο αρχείο προσθέτοντας, ενδεχομένως, επικριτικά σχόλια ή συντάσσοντας έκθεση περιλαμβανούσα σχέδια συστάσεων έναντι του οικείου κοινοτικού οργάνου ή οργανισμού.
- 82 Στην προκειμένη περίπτωση, τόσο από τη γνώμη της Επιτροπής επί της καταγγελίας του ενάγοντος, όσο και από το έγγραφο της 15ης Δεκεμβρίου 1999 του αρμόδιου για τις υποθέσεις του προσωπικού μέλους της Επιτροπής, προκύπτει ότι η Επιτροπή αρνούταν να επιτρέψει στον ενάγοντα να συμμετάσχει για δεύτερη φορά στην προφορική δοκιμασία ή να αναζητήσει κάθε άλλη εναλλακτική λύση. Η θέση αυτή επιβεβαιώθηκε μεταγενέστερα με την απάντηση της Επιτροπής στο έγγραφο του ενάγοντος της 3ης Μαρτίου 2000, η οποία του διαβιβάστηκε στις 16 Ιουνίου 2000.
- 83 Όπως προκύπτει σαφώς από την απόφαση του Διαμεσολαβητή, που εκτέθηκε ανωτέρω στη σκέψη 29, ο Διαμεσολαβητής έλαβε υπόψη ότι αυτή η άρνηση της Επιτροπής αιτιολογείτο από την υποχρέωση την οποία υπέχει αυτό το κοινοτικό όργανο να τηρεί την αρχή της μη διακρίσεως μεταξύ των υποψηφίων διαγωνισμού (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Νοεμβρίου 1999, T-102/98, Παπαδέας κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. I-A-211 και II-1091, σκέψη 55), και από το γεγονός ότι η παραβίαση της αρχής αυτής θα μπορούσε να συνεπάγεται την ακύρωση του διαγωνισμού καθώς και σημαντικά χρηματικά και διοικητικά έξοδα γι' αυτό το κοινοτικό όργανο. Επιπλέον, ο Διαμεσολαβητής εξέτασε υπό το φως των εκτιμήσεων αυτών, στην απόφασή του, το βάσιμο της στάσεως της Επιτροπής στην προκειμένη περίπτωση και έκρινε ότι ουδέν στοιχείο της υποθέσεως καθιστούσε δυνατή τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι η απόφαση της Επιτροπής να μην επιτρέψει στον υποψήφιο να συμμετάσχει για δεύτερη φορά στην προφορική δοκιμασία είχε ληφθεί κατά παράβαση κάποιου κανόνα δικαίου ή κατά παραβίαση κάποιας αρχής που δεσμεύει το όργανο αυτό.
- 84 Πέραν αυτών, επισημαίνεται ότι μόνο στη πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου ο ενάγων υπέδειξε, υπό μορφή παραδειγμάτων, διάφορες εναλλακτικές λύσεις οι οποίες, κατά την άποψή του, έπρεπε και ήταν δυνατό να ληφθούν υπόψη. Ούτε ο Διαμεσολαβητής ούτε η Επιτροπή μπορούσαν επομένως να λάβουν συγκεκριμένα θέση επί των προτάσεων αυτών κατά τη διαδικασία προ της ασκήσεως της παρούσας προσφυγής.

- 85 Επομένως, ο Διαμεσολαβητής, χωρίς να υποπέσει σε σφάλμα, κατέληξε στην απόφασή του στο συμπέρασμα ότι η αναζήτηση συναινετικής λύσεως ικανοποιώντας τον ενάγοντα δεν μπορούσε να αποφέρει αποτέλεσμα. Εσφαλμένα συνεπώς ο ενάγων προσάπτει στον Διαμεσολαβητή ότι επέδειξε αμέλεια κατά την εξέταση της καταγγελίας του, παραβαίνοντας την υποχρέωσή του να αναζητήσει με την Επιτροπή, στο μέτρο του δυνατού, συναινετική λύση που θα τον ικανοποιούσε.
- 86 Πέμπτον, ο ενάγων προβάλλει ότι ο Διαμεσολαβητής, διατυπώνοντας επικριτικά σχόλια στην απόφασή του της 21ης Οκτωβρίου 1999, παρέβη το άρθρο 7 των εκτελεστικών διατάξεων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ο Διαμεσολαβητής μπορεί να διατυπώσει επικριτικά σχόλια μόνον όταν, μεταξύ άλλων, η περίπτωση κακής διοικήσεως δεν έχει γενικές επιπτώσεις. Εν προκειμένω όμως, κατά τον ενάγοντα, το γεγονός ότι η Επιτροπή τροποποίησε τη γραπτή πρόσκληση συμμετοχής σε διαγωνισμό και ότι η περίπτωση του ενάγοντος μνημονεύεται στην έκθεση του Διαμεσολαβητή για το έτος 1999 αποδεικνύει ότι η διαπιστωθείσα εν προκειμένω περίπτωση κακής διοικήσεως είχε τέτοιες επιπτώσεις.
- 87 Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η παράβαση της διατάξεως αυτής από τον Διαμεσολαβητή, αν υποθεθεί ότι συντρέχει, δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να θίξει τον ενάγοντα. Συγκεκριμένα, ούτε η δυνατότητα διατυπώσεως επικριτικών σχολίων ούτε η σύνταξη εκθέσεως δυνάμενης να περιλαμβάνει συστάσεις έναντι του οικείου κοινοτικού οργάνου έχουν εισαχθεί στις σχετικές διατάξεις για την προστασία των ατομικών συμφερόντων του ενδιαφερόμενου πολίτη από ενδεχόμενη ζημία την οποία υφίσταται λόγω κακής διοικήσεως αποδιδόμενης σε κοινοτικό όργανο ή οργανισμό. Κατά συνέπεια, χωρίς να είναι αναγκαίο να επιλυθεί το προβαλλόμενο από τον ενάγοντα ζήτημα, η αιτίαση αυτή είναι επίσης απορριπτέα.
- 88 Βάσει των ανωτέρω, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο ενάγων δεν απέδειξε ότι ο Διαμεσολαβητής υπέπεσε σε υπηρεσιακά σφάλματα κατά την εξέταση της καταγγελίας του.

89 Η αγωγή είναι επομένως απορριπτέα, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξετασθεί το υποστατό τόσο της υλικής ζημίας όσο και της ηθικής βλάβης που επικαλείται ο ενάγων και η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της ζημίας αυτής και της συμπεριφοράς του Διαμεσολαβητή.

Επί των δικαστικών εξόδων

90 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

91 Δυνάμει όμως του άρθρου 87, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

92 Συναφώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη, πρώτον, το γεγονός ότι η Επιτροπή μετέβαλε τη διοικητική πρακτική της κατόπιν της καταγγελίας που υπέβαλε ο ενάγων στον Διαμεσολαβητή, χωρίς ο ίδιος ο ενάγων να μπορέσει ενδεχομένως να επωφεληθεί από τη μεταβολή αυτή.

93 Δεύτερον, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι πραγματικές συνθήκες της προκειμένης περιπτώσεως προσεγγίζουν προς διαφορά μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους. Στις διαφορές αυτές, κατά το άρθρο 88 του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κοινοτικά όργανα και οργανισμοί φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν.

94 Λαμβανομένων υπόψη αυτών των εξαιρετικών συνθηκών, το Πρωτοδικείο κρίνει ενδεδειγμένο να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος θα φέρει τα έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα),

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αγωγή.**

- 2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.**

Jaeger

Lenaerts

Azizi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Απριλίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

M. Jaeger